

EUROJÄRJESTELMÄ
EUROSYSTEMET

Voimmeko välttää finanssikriisejä tulevaisuudessa? – Subprimen opit markkinoilta

**Pohjola Pankki Oyj:n aamukahvit
26.5.2008**

**Pentti Hakkarainen
johtokunnan varapuheenjohtaja
Suomen Pankki**

Yritys- ja valtionlainojen korkoero euroalueella

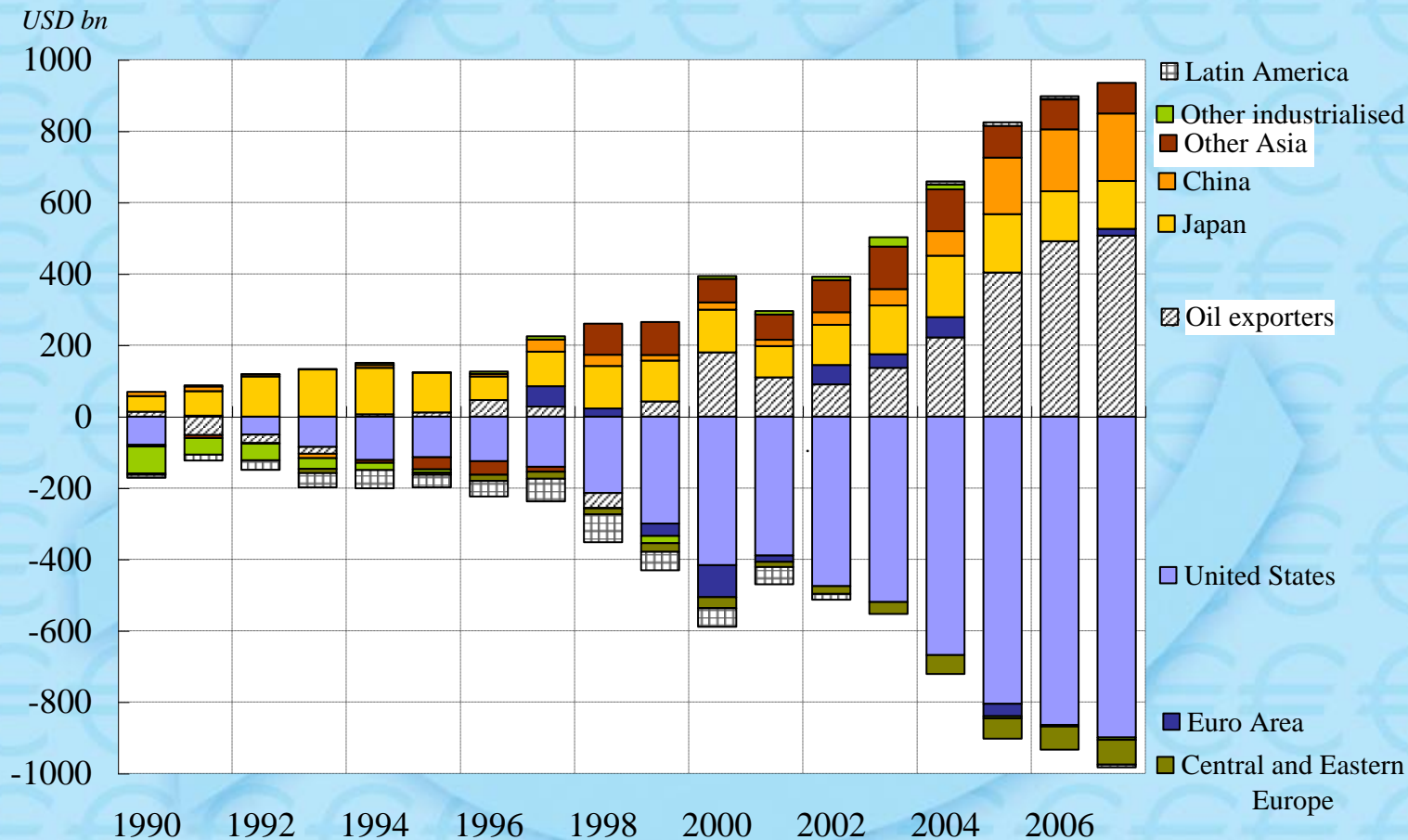

Lähde: Bloomberg.

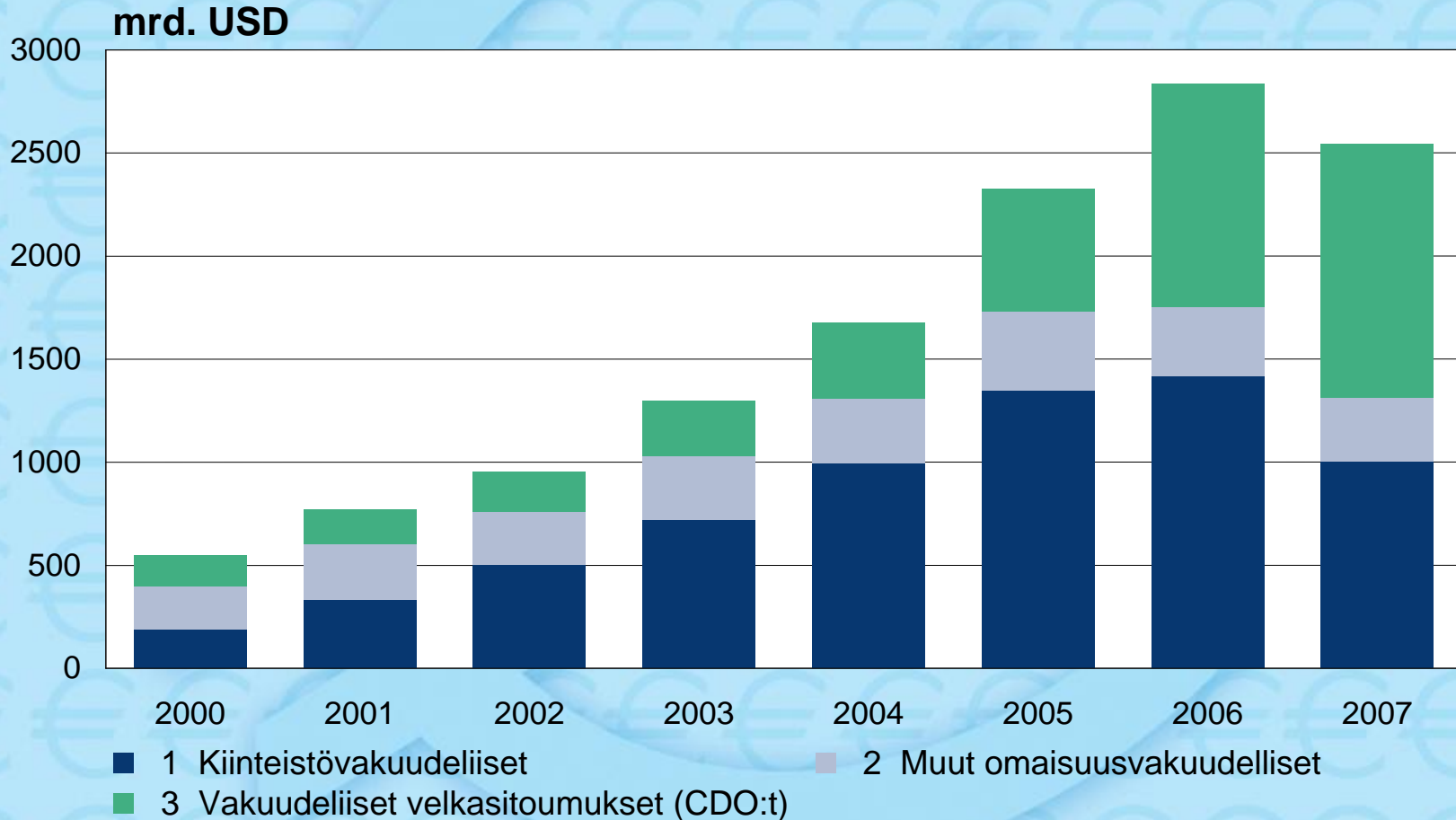
Yrityslainat BBB-luokiteltuja

Developments in current account positions and bilateral trade with the US

A: Current account positions (yearly data, 1990-2006, annual data, in USD billion)

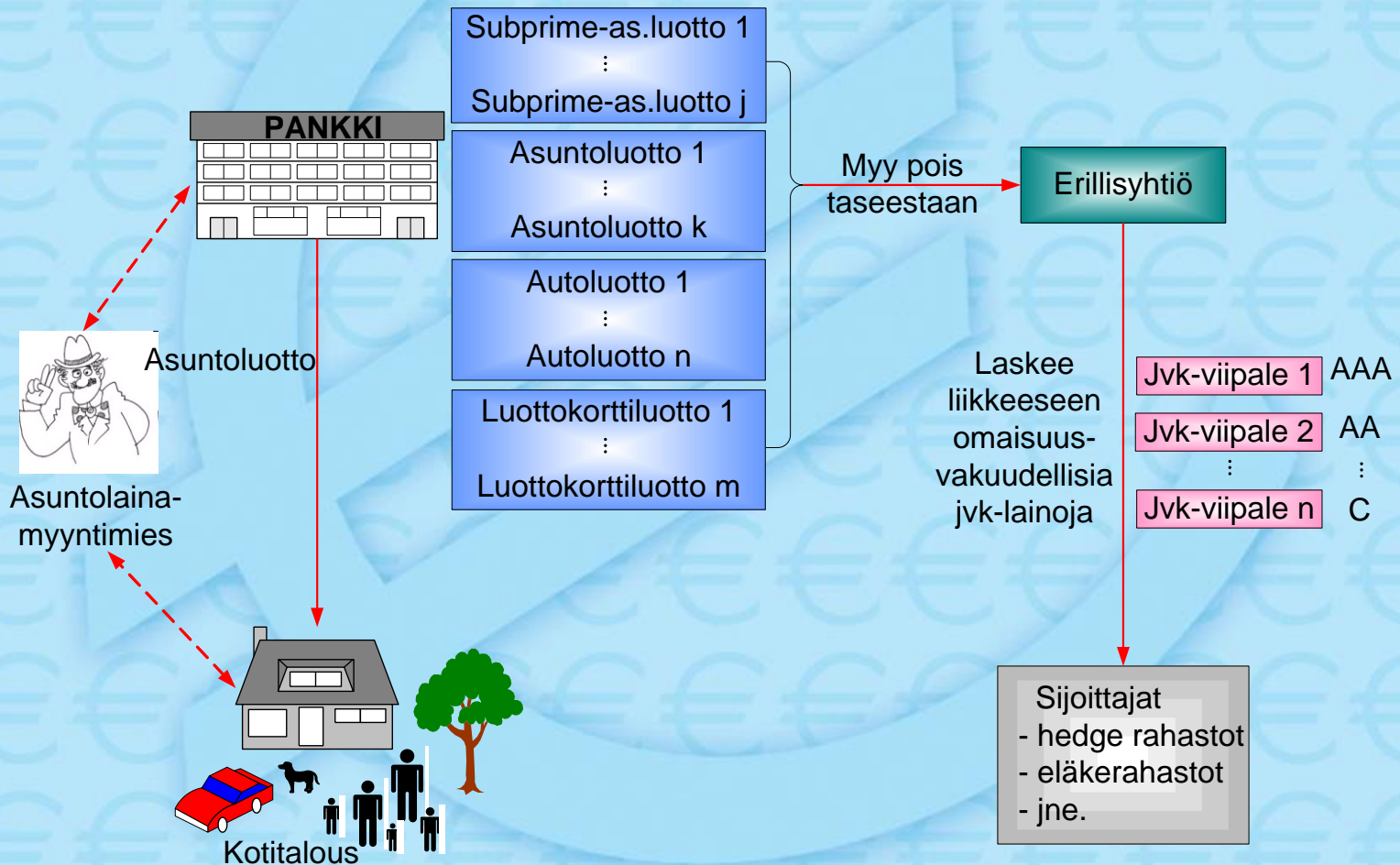

Strukturoitujen velkapapereiden liikkeeseen lasku Yhdysvalloissa ja Euroopassa

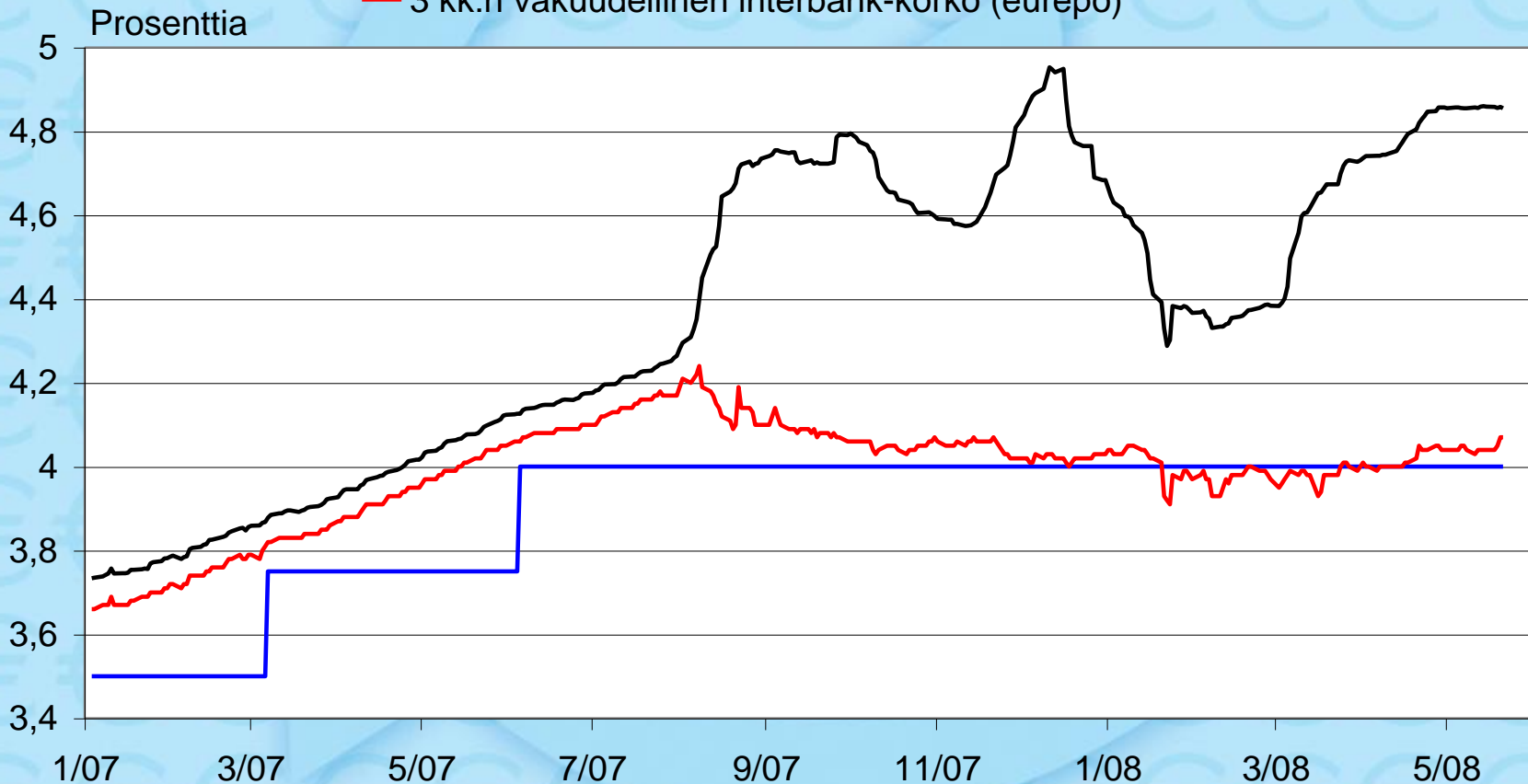
Lähteet: Inside MBS & ABS, JPMorgan Chase & Co and European Securitization Forum.

Subprime-asuntoluotot ja vakuudelliset velkasitoumukset

Euroalueen rahamarkkinakorkoja ja EKP:n ohjauskorko

- EKP:n ohjauskorko (1 vko)
- 3 kk:n vakuudeton interbank-korko (euribor)
- 3 kk:n vakuudellinen interbank-korko (eurepo)

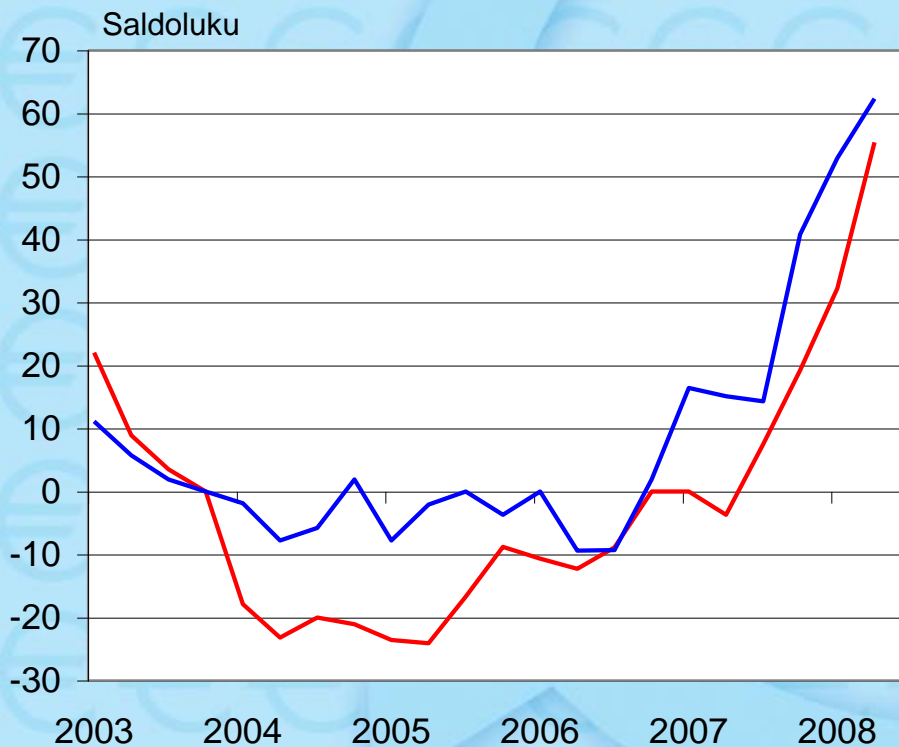

Lähde: Bloomberg.

Luottoehtojen kiristymisen Yhdysvalloissa ja euroalueella

Yhdysvaltain keskuspankin kysely (5.5.2008)

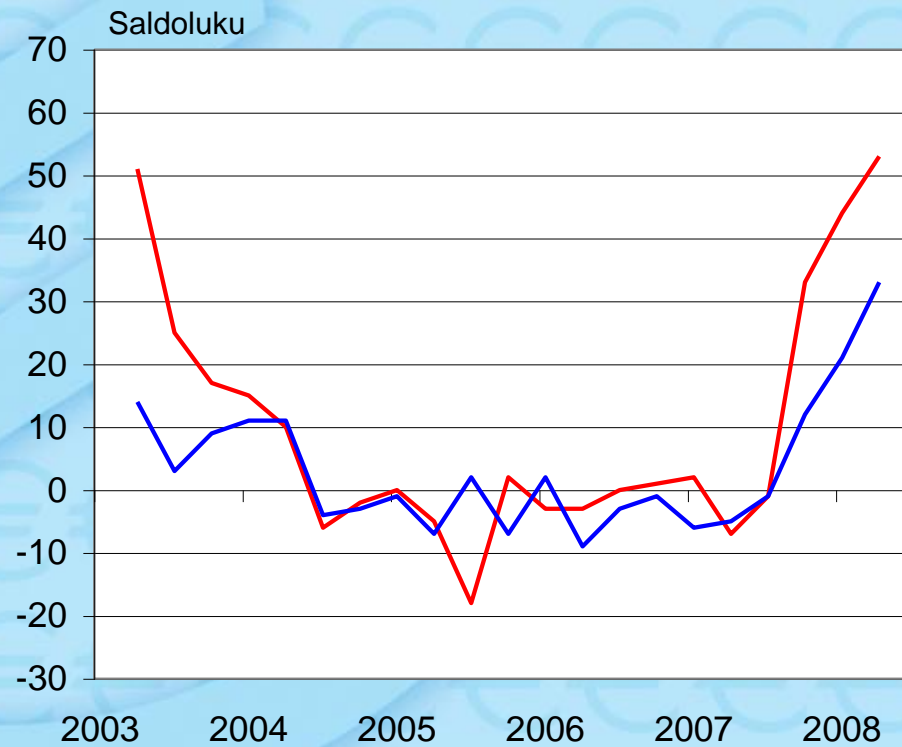
- Suuret ja keskisuuret yritykset
- Asuntolainat

Lähde: Federal Reserve.

Euroopan keskuspankin kysely (9.5.2008)

- Suuret yritykset
- Asuntolainat

Lähde: Euroopan keskuspankki.

Finanssimarkkinoiden riskit

- ◆ Rahoitusmarkkinoiden turbulenssi, voimakkaampi ja laajempi kuin odotettiin
- ◆ Riskilisät pysyvästi ylös – ei nopeita muutoksia odotettavissa
- ◆ Finanssimarkkinoiden häiriöt riski talouskasvulle
- ◆ Uudet vaikutusmekanismit; globaalit rahoitusmarkkinat
  - Varallisuusarvojen lasku
  - Rahoituskustannusten nousu
- ◆ Riskienhallinta liian tärkeää jätettäväksi yksin markkinavoimille – tarvitaan toimiva kokonaisuus viranomaisvalvontaa ja ns. markkinakuria; Ollaanko jo myöhässä?

EU:n finanssivalvonnan perusrakenne

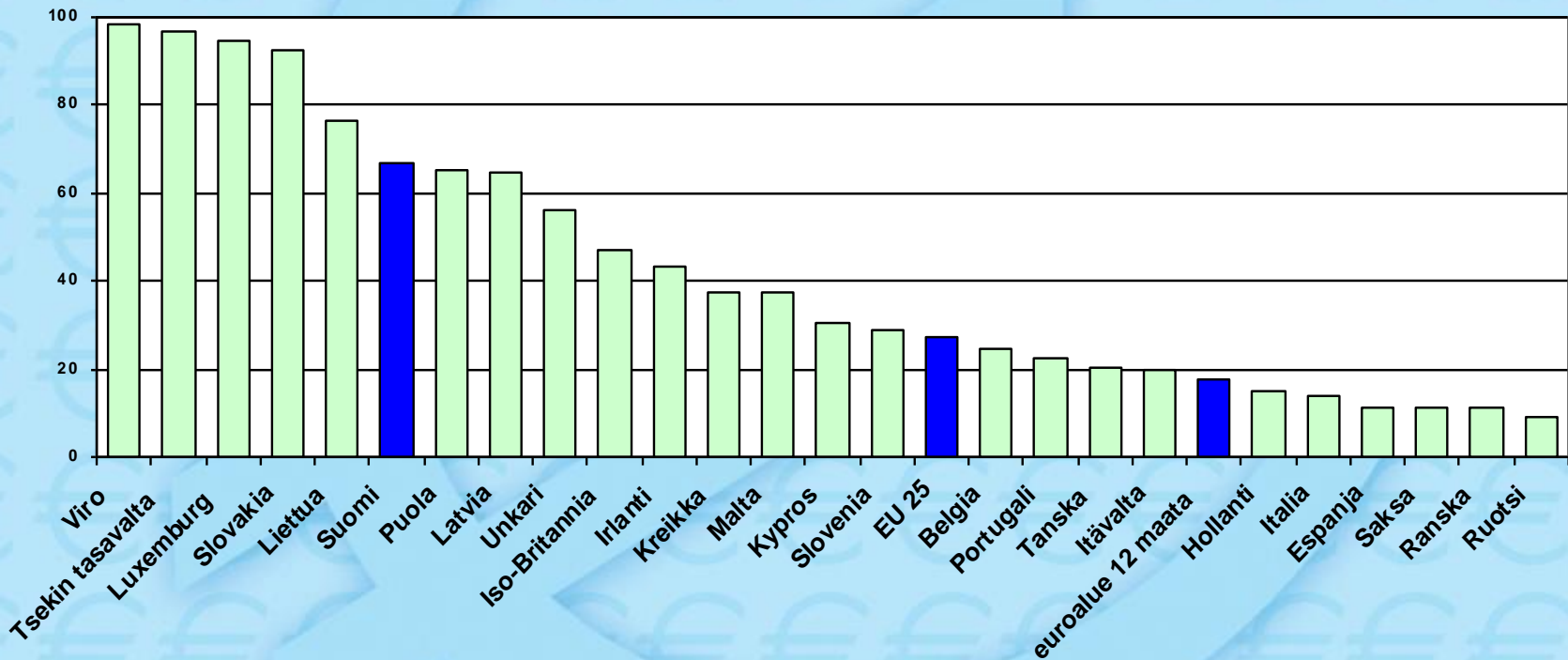
- ◆ 1) Pyrkimys yhtenäiseen finanssisektorin sääntelyyn
- ◆ 2) Valvontavastuu ja –pätösvalta kansallisella tasolla (kotivaltion vastuu ryhmittymätason valvonnasta ja rajat ylittävistä toiminnasta ml. sivukonttorit)
- ◆ 3) Rahoitusjärjestelmän vakauudesta huolehtiminen kansallisella vastuulla

Finanssimarkkinoiden muutokset ajavat valvontarakenteiden muutoksia

- ◆ Toimialaliikumukset / finanssikonglomeraatit: perinteiset sektoreiden väliset rajat pankkitoiminnan, sijoituspalveluiden tarjonnan sekä vakuutus tuotteiden tarjonnan välillä hämärtyneet
- ◆ Suurten, ylikansallisten finanssikonsernien määrän ja merkittävyyden kasvu

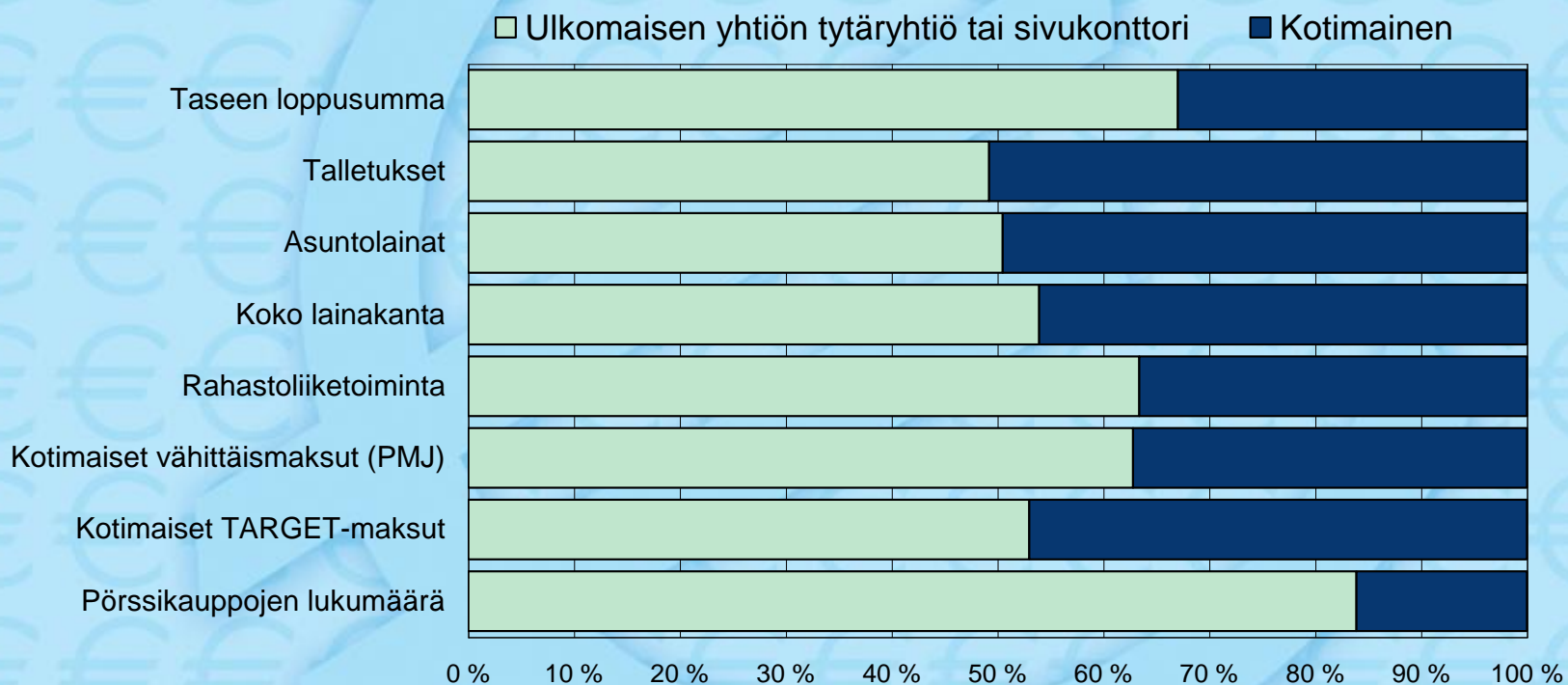
Ulkomainen omistus merkittävää EU:n luottolaitoksissa

Ulkomaisen omistuksen osuus EU:n luottolaitoksista (ulkomaiset konttorit ja tytäryhtiöt), % 2006

Lähde: EU Banking Structures, October 2007, Luottolaitosten tiedot emopankkitasolta, Suomen tilanne muutettu vastaamaan tilanetta niin, että Sampo Pankki ulkomainen luottolaitos

Ulkomaisten toimijoiden osuus Suomen rahoitusmarkkinoilla

Lähteet: Pankkien osavuosisikatsaukset, Rahoitustarkastus, APK ja Suomen Pankki.

EU:n tavoitetila (pitkä aikaväli)

- ◆ Kansallinen valvonta
  - suurten ylikansallisten ryhmittymien paikallisten toimintojen, riskien ja menettelytapojen valvonta osana ryhmittymien kokonaisvalvontaa; tehotonta ja vaikeaa valvoa etäältä (kansallisia erityispiirteitä)
  - kansallisten toimijoiden valvonta
- ◆ EU:n tasolla keskitetysti
  - yhteiset valvontaperiaatteet ylikansallisille ryhmittymille
  - riittävä harmonisointi rahoitus- ja vakuutussektoreiden välillä
  - systemisesti merkittävien ryhmittymien valvontatiedot kootusti
  - tehtävien ja vastuiden, sekä päätöksiin liittyvien valvontapäätösten intressiristiriitojen ratkaisua
- ◆ Valvonta- ja keskuspankkitoimintojen läheisyys
- ◆ Viranomaisille työkalut kriisinhallintaan (vrt. Prompt Corrective Action)

Keinoja finanssimarkkinoiden häiriöiden hallintaan/estämiseen

- ◆ Ensisijainen vastuu rahalaitoksilla; johto ja omistajat
- ◆ Ehdotuksia mm.
  - Keskuspankit; ”pankkien pankkina” likviditeetti ja rahapolitiikka ydintehtäviä, ei tukea yksittäisille pankeille, eliminoitava moral hazard -vaikutukset
  - Valvonta; viranomaisvalvontaa täydentämään markkinakuri ja itsesääntely
  - Finanssi-instrumenttien standardointi; huolehdittava ettei innovointi esty
  - Pääomavaatimusten kiristäminen ja riskipuskurien lisääminen; ei yksiselitteistä, koska aiheuttaa kustannuksia ja hyödyntäminen häiriötilanteessa mahdollisesti vaikeaa